

Usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 24.01.2008, sp. zn. 10 To 25/2008, ECLI:CZ:KSHK:2008:10.TO.25.2008.1

Číslo: 22/2009

Právní věta: Počátek běhu jednorochní prekluzivní lhůty k uplatnění nároku ustanoveného obhájce na odměnu a náhradu hotových výdajů (§ 151 odst. 2 tr. ř.) nelze bez dalšího spojovat s okamžikem pravomocného skončení trestního stíhání, protože rozhodné je, kdy se obhájce dozvěděl o tom, že jeho povinnost obhajovat skončila. Jestliže se však obhájce nebo jeho zástupce (substitut) zúčastnil veřejného zasedání odvolacího soudu, při němž bylo vyhlášeno rozhodnutí, jímž bylo pravomocně skončeno trestní stíhání, je rozhodný pro běh uvedené lhůty den konání tohoto veřejného zasedání. Počátek běhu této lhůty však může být modifikován v případě vykonání úkonů právní služby souvisejících s dovolacím řízením, ke kterým obhájce i po zániku jeho zmocnění opravňuje ustanovení § 41 odst. 5 tr. ř.

Soud: Krajský soud v Hradci Králové

Datum rozhodnutí: 24.01.2008

Spisová značka: 10 To 25/2008

Číslo rozhodnutí: 22

Číslo sešitu: 4

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Odměna ustanoveného obhájce

Předpisy: § 151 odst. 2 tr. ř.
§ 41 odst. 5 tr. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Krajský soud v Hradci Králové zamítl stížnost obhájce Mgr. A. M. v trestní věci odsouzeného J. F. proti usnesení Okresního soudu v Semilech ze dne 6. 11. 2007, sp. zn. 2 T 32/2006.

Z odůvodnění:

Napadeným usnesením rozhodl okresní soud tak, že podle § 151 odst. 2 věta druhá tr. ř. se návrh obhájce Mgr. A. M., advokáta se sídlem v T., na přiznání odměny a náhrady hotových výdajů ve výši 115 996,50 Kč zamítá. Rozhodl tak s odůvodněním, že obhájce nárok uplatnil po uplynutí jednorochní prekluzivní lhůty ode dne, kdy se dozvěděl, že jeho povinnost obhajovat skončila, stanovené v citovaném ustanovení, a jeho nárok proto zanikl. Na základě šetření provedeného z pokynu krajského soudu pak okresní soud vyloučil, že by podání obhájce mohlo dojít okresnímu soudu dříve, a to ani společně s odůvodněním odvolání v jiné trestní věci (sp. zn. 4 T 141/2007 obžalovaného T.

D.), když okresní soud v rámci šetření provedl mimo jiné přesné vážení podání a porovnání váhy s údajem o gramáži uvedeným poštou na obálce.

Proti tomuto usnesení podal obhájce v zákonné lhůtě stížnost, v níž jednak namítl, že okresní soud neprovedl dostatečné šetření k ověření námitek obhájce, když provedl toliko vážení zásilky a porovnání s údajem na obálce, jednak znovu poukázal na své stanovisko, že v daném případě začala subjektivní lhůta k uplatnění nároku běžet až dne 31. 8. 2006, kdy bylo ustanovenému obhájci doručeno usnesení krajského soudu o zamítnutí odvolání. Poukázal na to, že stejný názor (v jiné věci) vyjádřil i Krajský soud v Hradci Králové ve svém usnesení ze dne 24. 10. 2007, sp. zn. 11 To 459/2007, (jehož opis stěžovatel přikládá) s tím, že nelze mechanicky spojovat nabytí právní moci rozsudku s počátkem běhu subjektivní lhůty u obhájce, a obdobně rovněž Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci ve svém usnesení ze dne 25. 8. 2002, sp. zn. 2 To 742/2004, publikovaném v Bulletinu advokacie č. 1, ročník 2005. Navrhl, aby krajský soud napadené usnesení zrušil a aby rozhodl o přiznání odměny a náhrady hotových výdajů v uvedené výši.

Z podnětu podané stížnosti přezkoumal krajský soud podle § 147 odst. 1 tr. ř. správnost výroku napadeného usnesení i řízení, které mu předcházelo, a dospěl k závěru, že stížnost obhájce není důvodná.

Okresní soud v této věci rozhodl o uvedeném návrhu obhájce zamítavě již usnesením ze dne 4. 9. 2007, sp. zn. 2 T 32/2006, v němž vyjádřil názor, že za počátek jednoroční lhůty k uplatnění nároku obhájce je třeba považovat den vyhlášení rozhodnutí krajského soudu (ve veřejném zasedání o odvolání), jímž nabytí právní moci odsuzujícího rozsudku a kdy se obhájce dozvěděl o tom, že povinnost obhajovat skončila (byť byl u veřejného zasedání ustanovený obhájce zastoupen jiným obhájcem). Dnem počátku běhu jednoroční prekluzivní lhůty je tedy 25. červenec 2006. Konec lhůty pak s ohledem na ustanovení § 60 odst. 2 tr. ř. připadá na 25. červenec 2007. Návrh obhájce na přiznání odměny byl okresnímu soudu faxem doručen až 24. srpna 2007, tedy opožděně.

Usnesením ze dne 25. 10. 2007, sp. zn. 10 To 303/2007, krajský soud toto původní usnesení okresního soudu zrušil a uložil okresnímu soudu, aby o věci znovu jednal a rozhodl, když s uvedeným právním názorem okresního soudu se sice ztotožnil, bylo však třeba prověřit nově uplatněné námítky obhájce vztahující se k tomu, že návrh byl ve skutečnosti podán již dříve (konkrétně 24. 7. 2007) a že tedy i v termínu podle výkladu soudu obhájce splnil lhůtu k podání návrhu.

Okresní soud poté provedl příslušná šetření a nově rozhodl napadeným usnesením, v němž se vypořádal s námitkami stěžovatele ohledně údajného dřívějšího podání návrhu (ať již faxem či poštou, případně přílohou k jinému podání) s tím, že dřívější podání návrhu bylo vyloučeno, a krajský soud v tomto směru odkazuje na podrobné odůvodnění napadeného usnesení, s nímž se ztotožňuje.

Stížnost obhájce však není důvodná ani v ostatních aspektech. Okresní soud především správně vycházel ze situace, kdy jmenovaný obhájce byl dne 6. 12. 2005 odsouzenému ustanoven z důvodu nutné obhajoby. Krajský soud i nadále považuje za správný závěr okresního soudu, že nárok obhájce zanikl, neboť byl uplatněn opožděně.

Podle § 151 odst. 2 tr. ř. má obhájce, který byl obviněnému ustanoven, vůči státu nárok na odměnu a náhradu hotových výdajů podle zvláštního předpisu (advokátního tarifu). Nárok je třeba uplatnit do jednoho roku ode dne, kdy se obhájce dozvěděl, že povinnost obhajovat skončila, jinak nárok zaniká.

Krajský soud nezpochybňuje obecný závěr vyslovený ve zmíněném usnesení jiného senátu krajského soudu (sp. zn. 11 To 459/2007) a také v usnesení Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 25. 8. 2004, sp. zn. 2 To 742/2004, že nelze automaticky spojovat nabytí právní moci rozsudku

s počátkem běhu subjektivní lhůty u obhájce (citované usnesení Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci však řešilo jiný případ, kdy odvolání nebylo vůbec podáno a šlo o to, kdy obhájce dotazem u okresního soudu zjistil, že rozsudek je v právní moci), avšak v daném případě se ztotožňuje se závěrem okresního soudu, že zmíněná jednoroční prekluzivní lhůta počala běžet dne 25. 7. 2006, kdy bylo konáno veřejné zasedání o odvolání a v přítomnosti obhájce (jeho substituta) vyhlášeno rozhodnutí odvolacího soudu, jímž bylo trestní stíhání pravomocně skončeno, a že tedy tato lhůta skončila 25. 7. 2007.

Povinnost obhajovat (i s přihlédnutím k ustanovení § 41 odst. 5 tr. ř.) skončila v den konání veřejného zasedání, kdy bylo pravomocně skončeno trestní stíhání rozhodnutím odvolacího soudu o zamítnutí odvolání obžalovaného. Tým den je však také nutno považovat za den, kdy se ustanovený obhájce dozvěděl, že povinnost obhajovat skončila, a to i přesto, že veřejného zasedání se nezúčastnil ustanovený obhájce osobně, nýbrž prostřednictvím zástupce (substituta). Tento zástupce (§ 26 zák. č. 85/1996 Sb., o advokacii) zastupuje advokáta v plném rozsahu a jeho úkony (v rozsahu zmocnění) i úkony učiněné vůči němu se považují za úkony učiněné advokátem (zde ustanoveným obhájcem) i vůči advokátovi (ustanovenému obhájci).

Pro úplnost je třeba dodat, že počátek běhu jednoroční prekluzivní lhůty k uplatnění nároku ustanoveného obhájce na odměnu a náhradu hotových výdajů (§ 151 odst. 2 tr. ř.) však může být modifikován v případě vykonání úkonů právní služby souvisejících s dovolacím řízením, ke kterým obhájce i po zániku jeho zmocnění opravňuje ustanovení § 41 odst. 5 tr. ř.

Z těchto důvodů byla stížnost obhájce jako nedůvodná podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř. zamítnuta.